

Sinteza recomandărilor
părților interesate la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Cu privire la aprobarea Regulamentului privind activitatea unităților de schimb valutar”

Nr. d/o	Prevederi din proiect ¹	Autorul recomandării	Recomandare	Comentarii
1	2	3	4	5
La proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind activitatea unităților de schimb valutar”				
1	În temeiul art.5 alin.(1) lit.l), art.11 alin.(1), art.27 alin.(1) lit.c) și art.51 lit.a) și b) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările și completările ulterioare, prevederilor Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.127-130, art.496), cu modificările și completările ulterioare și art.10 din Legea nr.190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.141-145, art.597), cu modificările și completările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei	Ministerul Justiției	În clauza de emitere a proiectului de hotărâre se vor păstra doar articolele din legi care expres stabilesc competența Băncii Naționale a Moldovei de aprobare a normelor cu privire la reglementarea activității unităților de schimb valutar.	<u>Se acceptă</u>
2	HOTĂRĂȘTE: 1. Se aprobă Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar (se anexează). 2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 10 decembrie 2016.	Banca Comercială Română	Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar trebuie să intre în vigoare după intrarea în vigoare a actelor normative elaborate de organele fiscale, astfel încât să poată fi implementate cerințele aferente revocării de către persoana fizică a operațiunii de schimb valutar în numerar.	<u>Nu se acceptă</u> Proiectul regulamentului a fost elaborat în temeiul prevederilor Legii nr.94 din 13.05.2016 cu privire la modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21.03.2008 privind reglementarea valutară, care intră în vigoare la data de 10.12.2016. De asemenea, potrivit art.III alin.(2) lit.a) din Legea nr.94 din 13.05.2016, în termen de 6 luni de la data publicării legii în cauză, Banca Națională a Moldovei are obligația de a aduce actele sale normative în corespundere cu această lege, iar Guvernul - de a elabora și de aproba actele normative care vor stabili, în contextul legislației fiscale, cerințele aferente revocării de către persoana fizică a operațiunii de schimb valutar în numerar după finalizarea acesteia.
3		BC „EuroCreditBank” SA	Solicităm includerea unei clauze ce ține de termenul sau data de conformare cu cerințele prezentului regulament de către băncile licențiate ale Republicii Moldova.	<u>Nu se acceptă</u> O parte considerabilă din normele expuse în proiectul regulamentului au fost transpuse din Regulamentul cu privire la unitățile de schimb valutar în vigoare. O altă parte de prevederi din proiect derivă din prevederile Legii nr.62-XVI din 21.03.2008 privind reglementarea valutară (LRV), care intră în vigoare la data de 10.12.2016 (de ex., referitoare la revocarea operațiunii de schimb valutar), fapt care nu permite

¹Varianta proiectului HCE transmisă spre avizare prin scrisorile nr.19-0102/30/4047 din 31.10.2016, nr.19-0102/31/4049 din 31.10.2016

				stabilirea unui alt termen de intrare în vigoare. În privința formularelor registrelor/rapoartelor prevăzute de proiect acestea nu diferă esențial de cele existente în prezent. Până la ajustarea sistemelor sale informaționale, unitățile de schimb valutar pot utiliza registrele/rapoartele în cauză pe suport hârtie.
La proiectul Regulamentului privind activitatea unităților de schimb valutar (în continuare – proiect)				
4	1. În prezentul regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.127-130, art.496), cu modificările și completările ulterioare (în continuare – Legea nr.62-XVI din 21.03.2008), precum și în Regulamentul privind licențierea, controlul și sancționarea unităților de schimb valutar, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.XX din XX.XX.2016.	Ministerul Justiției	La pct.1 din proiect la indicarea datei de adoptare a actului normativ de referință, luna urmează a fi prescrisă cu litere. Obiecția este valabilă pentru tot conținutul proiectului.	Se acceptă
5		BC "Comerțbank" SA	În proiect sînt utilizate un șir de definiții: „unitatea de schimb valutar”, „punct de schimb valutar”, „casa de schimb valutar”, „biroul de schimb valutar”, „ghișeu”, „ghișeu de operațiuni de schimb valutar”. În raport cu băncile licențiate propunem să fie utilizată definiția dată în Legea nr.62-XVI din 21.03.2008 și anume „biroul de schimb valutar”. În proiectul Regulamentului privind activitatea unităților de schimb valutar noțiunea „biroul de schimb valutar” în text nu se utilizează deloc.	Comentarii Potrivit pct.1 din proiect, în acesta se utilizează noțiunile definite în LRV, precum și cele definite în Regulamentul privind licențierea, controlul și sancționarea unităților de schimb valutar, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.304 din 10.11.2016. Noțiunea de „birou de schimb valutar al băncii licențiate” este definită la art.41 alin.(4 ¹) din LRV, precum și la pct.1 lit.a) din regulamentul menționat mai sus, aceasta fiind utilizată în textul proiectului dat.
6	4. În cazurile prevăzute la art.42 alin.(2) lit.c) și alin.(3) lit.f) din Legea nr.62-XVI din 21.03.2008 și la punctul 42 din prezentul regulament, determinarea echivalentului în valută străină se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele străine valabil la data efectuării operațiunii de schimb valutar.	BC „Moldova-Agroindbank” SA	La pct.4 sintagma „În cazurile prevăzute la art.42 alin.(2) lit.c) și alin.(3)...”, se va expune în următoarea redacție: „În cazurile prevăzute la art.42 ¹ alin.(2) lit.c) și alin.(3)...”.	Se acceptă
7		Ministerul Justiției	La pct.4 din proiect se va revedea referința la art.42 alin.(3) lit.f), deoarece articolul menționat nu are lit.f).	
8	5. În încăperea în care se efectuează nemijlocit prin ghișeu/ghișee operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice unitatea de schimb valutar urmează să afișeze, la loc vizibil pentru persoanele fizice, următoarele documente /informații: a) copia de pe licența casei de schimb valutar (în cazul filialei casei de schimb valutar – copia de pe copia autorizată de pe licență) /hotelului, în baza căreia se efectuează activitatea de schimb valutar. Copia respectivă se autentifică de către administratorul casei de schimb valutar/hotelului sau persoana împuternicită de către acesta. Afișarea copiilor	Ministerul Justiției	Pct.5 lit.a) din proiect la final urmează a fi completat cu cuvintele „înregistrată la Ministerul Justiției cu nr.975 din 24 aprilie 2014”.	Se acceptă de principiu La pct.5 lit.a) se face referire la Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

	<p>respective de către băncile licențiate se efectuează conform Regulamentului cu privire la dezvăluirea de către băncile din Republica Moldova a informației aferente activităților lor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.52 din 20 martie 2014;</p>			
9	<p>5. În încăperea în care se efectuează nemijlocit prin ghișeu/ghișee operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice unitatea de schimb valutar urmează să afișeze, la loc vizibil pentru persoanele fizice, următoarele documente /informații:</p> <p>...</p> <p>g) informația pentru clienți (avizul) cu următorul cuprins: „INFORMAȚIE IMPORTANTĂ PENTRU CLIENT:</p> <p>- Informați-vă, pînă la efectuarea operațiunii de schimb valutar, despre cursul valutar la care se efectuează operațiunea de schimb valutar, mărimea comisioanelor și a plății obligatorii aplicate, precum și despre suma mijloacelor bănești pe care o veți primi efectiv.</p> <p>- Unitatea de schimb valutar este obligată să vă elibereze bonul de casă sau alt document prevăzut de legislația fiscală, care nu poate fi substituit de buletinul de schimb valutar.</p> <p>- Aveți dreptul de a solicita revocarea operațiunii de schimb valutar pînă la finalizarea acesteia, precum și în decurs de 30 de minute după finalizarea operațiunii, dacă sînt respectate concomitent următoarele condiții: în perioada indicată, cursul de cumpărare/vînzare a valutei străine cumpărate/vîndute nu a fost modificat și solicitarea de revocare a fost făcută cu cel puțin 30 de minute înainte de finalizarea programului de lucru al unității de schimb valutar. Revocarea se face în baza cererii scrise, la care se anexează bonul de casă sau, după caz, alt document revăzut de legislația fiscală (bonul de plată).</p> <p>- În cazul unor reclamații, obiecții sau propuneri vizavi de activitatea unității de schimb valutar, puteți depune, în modul stabilit de legislație, o petiție la Banca Națională a Moldovei pe adresa: bd. Grigore Vieru nr.1, MD-2005, mun. Chișinău.</p> <p>- Pentru informații vizavi de activitatea unității de schimb valutar puteți contacta Banca Națională a Moldovei la numărul de telefon 022 228 642 (convorbirile telefonice respective se înregistrează magnetic).”.</p> <p>...</p>	<p>BC „Moldova-Agroindbank” SA</p>	<p>La pct.5 lit.g), alineatul trei în final propunem să fie completat cu sintagma „...și prezentarea actului de identitate pentru identificarea și verificarea identității persoanei fizice.”.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Normele expuse la pct.5 lit.g) sînt în corespundere cu art.42 alin.(6¹) din LRV, care nu prevede anexarea la cererea de revocare a copiei actului de identitate a clientului care solicită revocarea operațiunii de schimb valutar.</p> <p>Totodată, în cazul în care unitatea de schimb valutar (USV) are suspiciuni de spălare a banilor /finanțare a terorismului, aceasta este în drept să aplice măsurile prevăzute de legislația în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, inclusiv de a solicita prezentarea documentelor de rigoare.</p>
10	<p>- Unitatea de schimb valutar este obligată să vă elibereze bonul de casă sau alt document prevăzut de legislația fiscală, care nu poate fi substituit de buletinul de schimb valutar.</p> <p>- Aveți dreptul de a solicita revocarea operațiunii de schimb valutar pînă la finalizarea acesteia, precum și în decurs de 30 de minute după finalizarea operațiunii, dacă sînt respectate concomitent următoarele condiții: în perioada indicată, cursul de cumpărare/vînzare a valutei străine cumpărate/vîndute nu a fost modificat și solicitarea de revocare a fost făcută cu cel puțin 30 de minute înainte de finalizarea programului de lucru al unității de schimb valutar. Revocarea se face în baza cererii scrise, la care se anexează bonul de casă sau, după caz, alt document revăzut de legislația fiscală (bonul de plată).</p> <p>- În cazul unor reclamații, obiecții sau propuneri vizavi de activitatea unității de schimb valutar, puteți depune, în modul stabilit de legislație, o petiție la Banca Națională a Moldovei pe adresa: bd. Grigore Vieru nr.1, MD-2005, mun. Chișinău.</p> <p>- Pentru informații vizavi de activitatea unității de schimb valutar puteți contacta Banca Națională a Moldovei la numărul de telefon 022 228 642 (convorbirile telefonice respective se înregistrează magnetic).”.</p> <p>...</p>	<p>Inspectoratul Fiscal Principal de Stat</p> <p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>La pct.5 lit.g), propunem de a înlocui cuvîntul „avizul” cu cuvîntul „<i>anunțul</i>” (folosit în art.293¹ alin.(7) al Codului contravențional).</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
11	<p>- Unitatea de schimb valutar este obligată să vă elibereze bonul de casă sau alt document prevăzut de legislația fiscală, care nu poate fi substituit de buletinul de schimb valutar.</p> <p>- Aveți dreptul de a solicita revocarea operațiunii de schimb valutar pînă la finalizarea acesteia, precum și în decurs de 30 de minute după finalizarea operațiunii, dacă sînt respectate concomitent următoarele condiții: în perioada indicată, cursul de cumpărare/vînzare a valutei străine cumpărate/vîndute nu a fost modificat și solicitarea de revocare a fost făcută cu cel puțin 30 de minute înainte de finalizarea programului de lucru al unității de schimb valutar. Revocarea se face în baza cererii scrise, la care se anexează bonul de casă sau, după caz, alt document revăzut de legislația fiscală (bonul de plată).</p> <p>- În cazul unor reclamații, obiecții sau propuneri vizavi de activitatea unității de schimb valutar, puteți depune, în modul stabilit de legislație, o petiție la Banca Națională a Moldovei pe adresa: bd. Grigore Vieru nr.1, MD-2005, mun. Chișinău.</p> <p>- Pentru informații vizavi de activitatea unității de schimb valutar puteți contacta Banca Națională a Moldovei la numărul de telefon 022 228 642 (convorbirile telefonice respective se înregistrează magnetic).”.</p> <p>...</p>	<p>Inspectoratul Fiscal Principal de Stat</p> <p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>Potrivit modificărilor propuse la Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.474 din 28 aprilie 1998, prin care, în activitățile de schimb valutar în numerar cu persoanele fizice, în toate cazurile cînd mașina de casă control cu memorie fiscală (MCC) nu este funcțională, activitatea unității de schimb valutar urmează să fie suspendată. Astfel, dispăre necesitatea eliberării bonului de plată.</p> <p>În această ordine de idei, propunem operarea următoarelor modificări:</p> <p>- la pct.5 lit.g), textul „<i>alt document prevăzut de legislația fiscală (bonul de plată)</i>” se înlocuiește cu textul „<i>documentul fiscal</i>”;</p> <p>- la pct.59, cuvintele „<i>bonul de plată</i>” se</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Proiectul este elaborat în temeiul prevederilor unui act normativ superior, și anume a Legii nr.62-XVI din 21.03.2008 privind reglementarea valutară, în particular a art.42 alin.(6¹), art.42¹ alin.(1) în care se utilizează sintagma „<i>bon de casă sau alt document prevăzut de legislația fiscală</i>”. Or, în sensul celor expuse, nu pot servi drept temei pentru instituirea unor norme noi într-un act normativ, propunerile de modificare a unui alt act normativ, în cazul dat a Hotărîrii Guvernului nr.474 din 28 aprilie 1998.</p>

	<p>59. În cazurile și condițiile prevăzute de legislația fiscală, în locul bonului de casă unitatea de schimb valutar eliberează bonul de plată, în care se reflectă aceleași date ca și în bonul de casă, inclusiv ora și minutele efectuării operațiunii.</p> <p>...</p> <p>65. Unitatea de schimb valutar este obligată să asigure, pentru fiecare operațiune de schimb valutar efectuată la aparatul de schimb valutar:...</p> <p>b) imprimarea bonului de casă sau a altui document prevăzut de legislația fiscală (denumit în continuare – bonul de casă), cu reflectarea informației prevăzute la art.42¹ alin.(3) lit.b) și e) din Legea nr.62-XVI din 21.03.2008.</p> <p>...</p> <p>71. Revocarea de către persoana fizică a operațiunii de schimb valutar <u>după finalizarea</u> operațiunii în cauză poate fi efectuată numai dacă operațiunea a fost efectuată prin ghișeul unității de schimb valutar. Revocarea se efectuează în baza unei cereri scrise a persoanei fizice, întocmite conform anexei nr.6 în două exemplare, la care se anexează bonul de casă sau, după caz, bonul de plată. După efectuarea de către unitatea de schimb valutar în ambele exemplare ale cererii depuse a mențiunilor privind primirea acesteia și a bonului anexat, un exemplar al cererii cu bonul anexat rămîne la unitatea de schimb valutar, iar al doilea exemplar se restituie persoanei fizice drept confirmare a primirii cererii și a bonului anexat. Dacă operațiunea care se revocă a fost efectuată cu identificarea persoanei fizice, la depunerea cererii de revocare persoana fizică confirmă identitatea sa prin prezentarea actului de identitate, fapt despre care se face mențiune în cererea persoanei fizice.</p>		<p>înlocuiesc cu cuvintele „<i>documentul fiscal</i>”;</p> <p>- la pct.71, cuvintele „<i>bonul de plată</i>” se înlocuiesc cu cuvintele „<i>documentul fiscal</i>”.</p>	
12	<p>18. Dispoziția privind cursurile valutare pentru efectuarea operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice conține cel puțin următoarele:</p> <p>...</p> <p>3) adresa de desfășurare a activității de schimb valutar de către biroul de schimb valutar al băncii licențiate /casa de schimb valutar /filiala acesteia /punctul de schimb valutar al hotelului/adresa de instalare a aparatului de schimb valutar al băncii licențiate, casei de schimb valutar, hotelului;</p>	<p>BC "Mobiasbanca-Groupe Societe Generale" SA</p>	<p>La pct.18 subpct.3), propunem excluderea sintagmei „<i>biroul de schimb valutar al băncii licențiate</i>”. Propunerea o argumentăm prin faptul că dispozițiile privind cursurile de cumpărare/vînzare se stabilesc centralizat și se aplică tuturor birourilor de schimb valutar ale băncii. Menționarea adresei fiecărui birou în parte pe dispozițiile privind cursurile valutare ar duce la majorarea volumului de lucru, ținînd cont de numărul mare de</p>	<p><u>Se acceptă de principiu</u></p> <p>Proiectul se completează cu o prevedere cu următorul cuprins:</p> <p><i>”21. În cazul în care, conform reglementărilor interne ale băncii licențiate/casei de schimb valutar, dispoziția indicată la punctul 18 se perfectează în mod centralizat și cursurile valutare indicate în aceasta sînt supuse aplicării de către toate birourile</i></p>

			subdiviziuni din rețea, si ar împovăra textul cu informații inutile, de care clienții nu au nevoie.	<p><i>de schimb valutar ale băncii licențiate/filialele casei de schimb valutar, poate fi perfectată o dispoziție unică pe unitatea de schimb valutar. În acest caz, în dispoziția în cauză informația indicată la punctul 18 subpunctul 2) lit.a) și b) și la subpunctul 3) poate să nu fie reflectată, ci se indică că cursurile valutare din dispoziția în cauză se aplică de către toate birourile de schimb valutar ale băncii licențiată/filialele casei de schimb valutar. Prevederea în cauză se aplică în mod corespunzător și în privința dispoziției privind comisioanele aplicate de unitatea de schimb valutar.”.</i></p> <p>Celelalte puncte se renumerează.</p> <p>Totodată, pct.25 (după renumerotare) se completează cu o propoziție nouă în următoarea redacție: <i>”În cazul primirii dispoziției perfectate conform punctului 21, persoana respectivă suplimentar indică pe fotocopiile dispozițiilor primite informația menționată la punctul 18 subpunctul 2) lit.a) și b) și la subpunctul 3) /punctul 19 subpunctul 2) lit.a) și b) și la subpunctul 3), care este relevantă pentru subdiviziunea respectivă.”.</i></p>
13	<p>18. Dispoziția privind cursurile valutare pentru efectuarea operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice conține cel puțin următoarele:...</p> <p>19. Dispoziția privind comisioanele aplicate la efectuarea operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice conține cel puțin următoarele:...</p>	BC „Moldova-Agroindbank” SA	Propunem expunerea expresă în textul regulamentului, dacă informația din pct.18 și 19 (dispozițiile privind cursurile valutare și privind comisioanele aplicate), ar putea fi comasată într-un singur document.	<p><u>Se acceptă</u></p> <p>După punctul 19 se introduce punctul 20 în următoarea redacție: <i>”20. Dispozițiile indicate la punctele 18 și 19 pot fi perfectate printr-o singură dispoziție, respectând cerințele indicate la punctele în cauză.”.</i></p> <p>Celelalte puncte se renumerează.</p>
14	22. În cazul în care, conform reglementărilor interne ale băncii licențiate /casei de schimb valutar, comisioanele, cursurile valutare pentru birourile de schimb valutar ale băncii licențiate /filialele casei de schimb valutar se stabilesc în mod centralizat (de către oficiul central etc.), în cazul dispozițiilor indicate la punctul 21, acestea se transmit prin fax sau, fiind scanată, prin poșta electronică, filialelor /oficiilor secundare ale băncii licențiate /filialelor casei de schimb valutar corespunzătoare sau informația din dispozițiile respective se introduce în sistemul informațional al băncii licențiate /casei de schimb valutar.	Ministerul Justiției	La pct.22 acronimul „ <i>etc.</i> ” urmează a fi exclus, deoarece semnificația acestuia este periculoasă sub aspect de interpretare extensivă. Obiecția este valabilă și pentru pct.25 subpct.1), pct.54, anexa nr.2 pct.11 și pct.19, anexa nr.8 pct.7. De asemenea, din anexa nr.1 pct.1 lit.a) urmează a fi exclus acronimul „ <i>ș.a</i> ” sensul căruia la fel este periculos sub aspect de interpretare extensivă.	<u>Se acceptă de principiu</u>

<p>...</p> <p>25. Evidența dispozițiilor indicate la punctele 18 și 19 se ține: 1) de fiecare subdiviziune (oficiul central, filială etc.) care, conform reglementărilor interne, are dreptul de a stabili de sine stătător cursurile valutare /comisioanele aplicabile; ...</p> <p>54. Datele din buletinul de schimb valutar care se conțin și în bonul de casă (suma etc.) urmează să coincidă. ...</p> <p style="text-align: right;">Anexa nr.2</p> <p>la Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar</p> <p>...</p> <p style="text-align: center;">Modul de completare a buletinului de schimb valutar</p> <p>11. Datele procurii: se completează în cazul în care operațiunea se efectuează în numele altei persoane fizice. Se indică numărul, data și locul (țara, orașul etc.) eliberării procurii, precum și numele și prenumele persoanei abilitate care a autentificat această procură. ...</p> <p>19. III. Informația despre operațiune: se indică natura operațiunii (de exemplu: operațiune de vânzare a valutei străine în numerar contra lei moldovenești, operațiune de cumpărare a valutei străine în numerar contra lei moldovenești, operațiune de vânzare a cecurilor de călătorie contra lei moldovenești etc.). La efectuarea operațiunii cu cecuri de călătorie urmează a fi indicate denumirea, seriile și numerele cecurilor. ...</p> <p style="text-align: right;">Anexa nr.8</p> <p>la Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar ...</p> <p style="text-align: center;">Modul de completare a Raportului privind operațiunile efectuate</p> <p>7. În coloana A „Denumirea indicatorilor” se indică denumirea valorilor (numerar, cecuri de călătorie), denumirea monedei (lei moldovenești, dolari SUA etc.), denumirea cecurilor de călătorie (Visa etc.), denumirea sumelor percepute suplimentar (comisioane, plata obligatorie). ...</p> <p style="text-align: right;">Anexa nr.1</p> <p>la Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar</p>			
--	--	--	--

	<p align="center">Criteriile de bază ale plătibilității bancnotelor în valută străină în cazul efectuării operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice</p> <p>1. Unitatea de schimb valutar efectuează operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice cu următoarele bancnote autentice în valută străină aflate în circulație: a) bancnote care au păstrate principalele semne de plătibilitate: denumirea băncii emitente, numărul și seria, valoarea în cifre și litere, ornamentul de bază (portretul) de pe față și verso, de asemenea și elementele de siguranță contra falsificării (filigranul, semnele magnetice, fibrele incluse în structura hârtiei, inclusiv cele vizibile la lumina ultravioletă, confeti, fir de siguranță, microtext, desene luminescente ș.a.);...</p>			
15	22. În cazul în care, conform reglementărilor interne ale băncii licențiate /casei de schimb valutar, comisioanele, cursurile valutare pentru birourile de schimb valutar ale băncii licențiate /filialele casei de schimb valutar se stabilesc în mod centralizat (de către oficiul central etc.), <u>în cazul dispozițiilor indicate la punctul 21</u> , acestea se transmit prin fax sau, fiind scanată, prin poșta electronică, filialelor /oficiilor secundare ale băncii licențiate /filialelor casei de schimb valutar corespunzătoare sau informația din dispozițiile respective se introduce în sistemul informațional al băncii licențiate /casei de schimb valutar....	BC "EuroCreditBank" SA	La pct.22, pentru a facilita lizibilitatea textului, propunem ca sintagma „în cazul dispozițiilor indicate la punctul 21” să fie substituită cu sintagma „în cazul dispozițiilor indicate la punctele 18 și 19”, iar cuvântul „scanată” să fie substituit cu cuvântul „scanate” (informațiile).	<u>Se acceptă</u>
16	34. În condițiile Legii nr.62-XVI din 21.03.2008, banca licențiată efectuează operațiuni de restituire a mijloacelor bănești ca urmare a revocării de către persoana fizică a operațiunii de schimb valutar.	BC "Comertbank" SA	Conform Legii nr.62-XVI din 21.03.2008, precum și pct.34 din proiect, banca licențiată efectuează operațiuni de restituire a mijloacelor bănești ca urmare a revocării de către persoana fizică a operațiunii de schimb valutar. Mașina de casă și control nu permite anularea operațiunii deja efectuate (subiect discutat în prealabil cu distribuitor MCC "TINA" SRL). Rugăm descrierea în regulament a acțiunilor concrete care urmează a fi întreprinse de banca în cazul revocării tranzacției cu indicarea formulelor contabile de revocare.	<u>Comentarii</u> Normele de bază privind revocarea operațiunilor de schimb valutar sînt stabilite în LRV, iar anumite particularități aferente revocării operațiunilor în cauză sînt prevăzute la Capitolul V Secțiunea a 5-a din proiect. Aspectele ce țin de reflectarea în evidența contabilă a operațiunilor de revocare nu este obiectul de reglementare a proiectului. Aspectele ce țin de utilizarea mașinilor de casă și control (MCC) țin de competența Guvernului (organele fiscale). Potrivit art.III alin.(2) lit.b) din Legea nr.94 din 13.05.2016 pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea
17		Banca Comercială Română	Excluderea utilizării mașinilor de casă și control pentru băncile comerciale ar facilita implementarea posibilității modificării	

			<p>cursului valutar pe parcursul zilei operaționale și a revocării operațiunii de schimb valutar de către persoana fizică. Actualmente mașinile de casă și control nu asigură posibilitatea anulării unei operațiuni, iar modificarea cursului valutar poate fi efectuată doar prin trecerea la zero a soldurilor, acțiune efectuată la închiderea zilei operaționale care este consumatoare de timp.</p>	<p>valutară, este responsabilitatea Guvernului de a elabora și de a aproba, în termen de 6 luni de la data publicării legii în cauză, actele normative care vor stabili, în contextul legislației fiscale, cerințele aferente revocării de către persoana fizică a operațiunii de schimb valutar în numerar după finalizarea acesteia.</p>
18		BC „Mobiasbancă” SA	<p>Propunem să fie reglementate și următoarele aspecte:</p> <p>1. Modalitățile de revocare a operațiunilor de schimb valutar în decurs de 30 min. în MCC, în situația când mașina de casă și control nu permite asemenea operațiune. Totodată este imperios a fi permisă (fără aplicarea sancțiunii) completarea Registrului MCC cu două înscrieri, prima – de pe raportul Z și a doua - cea de facto.</p> <p>2. Modalitățile de modificare a cursului pe parcursul zilei operaționale fără a fi necesar de a închide ziua operațională. Or, la introducerea unui nou curs în MCC e necesar de a închide, din punct de vedere tehnic, ziua operațională cu extragerea raportul Z, ceea ce contravine legislației în vigoare și doar după aceasta redeschiderea cu introducerea unui nou curs.</p>	
19	36. În cadrul efectuării operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice, unitatea de schimb valutar de asemenea asigură:	Ministerul Justiției	<p>La pct.36, cuvintele „<i>de asemenea</i>” urmează a fi excluse, în virtutea faptului că textul punctelor trebuie să aibă un caracter dispozitiv și nu unul narativ, potrivit art.46 alin.(2) al <i>Legii nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale</i>.</p>	<u>Se acceptă</u>
20	36. În cadrul efectuării operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice, unitatea de schimb valutar de asemenea asigură: a) dotarea, la începutul și, la necesitate, în decursul programului de lucru, a ghișeelor și aparatelor sale de	BC „FinComBank” S.A	<p>Conform Legii nr.94 din 13.05.2016 „Pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară”, din art.45 alin.(2) al Legii privind reglementarea valutară a fost exclus textul</p>	<u>Comentarii</u> Normele expuse la pct.36 lit.a) (pct.41 lit.a) după renumerotare) vizează obligativitatea USV de a dota ghișeele și aparatele sale de schimb valutar (ASV) cu

	<p>schimb valutar cu mijloace bănești în lei moldovenești și în valută străină, în vederea satisfacerii solicitărilor clienților de cumpărare sau vânzare a valutei străine;</p> <p>c) înregistrarea tuturor operațiunilor de schimb valutar efectuate la mașină de casă și control sau, după caz, în sistemele de înregistrare a operațiunilor cu numerar în conformitate cu cerințele legislației fiscale, precum și înregistrarea, în cazurile stabilite, a operațiunilor de schimb valutar efectuate în registrele prevăzute de prezentul regulament;...</p> <p>e) identificarea și verificarea identității persoanelor fizice (în cazurile prevăzute la punctul 42), ținerea evidenței persoanelor fizice identificate și implementarea altor cerințe prevăzute de legislația în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și de programele proprii pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;</p> <p>50. Unitatea de schimb valutar este obligată să înregistreze fiecare operațiune de schimb valutar, în momentul efectuării acesteia, prin mașina de casă și control și să imprime bonul de casă, cu reflectarea elementelor acestuia pe banda de control în conformitate cu cerințele legislației fiscale.</p>		<p>„În timpul programului de lucru al punctului de schimb valutar al băncii licențiate, mijloacele bănești destinate efectuării operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice nu pot fi utilizate pentru efectuarea altor operațiuni.”</p> <p>Totodată, anularea restricției date nu a fost reflectată în proiectul în cauză. La punctul 36 lit.a) este prevăzut numai „dotarea, la începutul și, la necesitate, în decursul programului de lucru, a ghișeelor și aparatelor sale de schimb valutar cu mijloace bănești”. Propunem de a completa punctul menționat cu prevederile, care permit de a efectua retragerea sumelor mijloacelor bănești excesive pe parcursul programului de lucru al unității de schimb valutar.</p> <p>Argumentăm propunerea dată prin faptul, că banca licențiată are nevoie de gestionarea mai flexibilă a fluxurilor de numerar în birourile sale de schimb valutar și casele operaționale.</p>	<p>mijloace bănești la începutul, precum și în decursul programului de lucru în vederea satisfacerii cererilor clienților de cumpărare și vânzare a valutei străine. Prin abrogarea prevederilor expuse la alin.(2) al art.45 din LRV, băncile licențiate au obținut dreptul de a decide de sinestătător sumele de mijloace bănești cu care urmează a fi dotate ghișeele și aparatele de schimb valutar, fapt care va permite acestora gestionarea flexibilă a numerarului, în particular, retragerea mijloacelor bănești de la ghișee și /sau ASV.</p>
21		<p>BC ”EuroCreditBank” SA</p>	<p>Pct.36 lit.c) stipulează că „unitatea de schimb valutar va asigura înregistrarea tuturor operațiunilor de schimb valutar efectuate la mașina de casă și control sau, după caz, în sistemele de înregistrare a operațiunilor cu numerar”, pe când pct.50 prevede ca „unitatea de schimb valutar este obligată să înregistreze fiecare operațiune de schimb valutar prin mașina de casă și control”.</p>	<p>Comentarii</p> <p>Normele expuse la pct.36 lit.c) (pct.41 lit.c) după renumerotare) din proiect sînt în corelare cu prevederile art.42 alin.(1) și alin.(3) din LRV care stabilesc aplicarea mașinilor de casă și control, precum și cu prevederile art.42¹ alin.(2) lit.b) din legea în cauză (în vigoare din 10.12.2016) care stipulează dotarea aparatului de schimb valutar cu dispozitive sau sisteme pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar.</p> <p>La pct.50 (pct.55 după renumerotare) din proiect sînt stabilite prevederi speciale referitoare la înregistrarea operațiunilor care se efectuează prin ghișeu, cu aplicarea mașinii de casă și control, iar la pct.65 (pct.71 după renumerotare) – referitoare la înregistrarea operațiunilor efectuate prin intermediul aparatului de schimb valutar.</p>
22		<p>BC „Moldova- Agroindbank” SA</p>	<p>Propunem de a modifica pct.36 lit.e) după cum urmează: „identificarea persoanelor fizice (în cazurile prevăzute la punctul 42) și</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>La pct.36 lit.e) (pct.41 lit.e) după renumerotare) este</p>

			<i>păstrarea acestor date în conformitate cu prevederile legislației în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și procedurilor interne în domeniu”.</i>	stabilită obligativitatea USV de a asigura identificarea și verificarea identității persoanelor fizice, ținerea evidenței persoanelor fizice identificate și implementarea altor cerințe prevăzute de legislația în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor. Normele referitoare la păstrarea documentelor sînt stabilite la pct.36 lit.i) (pct.41 lit.i) după renumerotare).
23	<p>38. În cazul în care unitatea de schimb valutar utilizează formularele rapoartelor și registrelor indicate la punctul 37 lit.b) – f) numai în formă electronică, aceasta asigură respectarea legislației privind semnătura electronică și documentul electronic. ...</p> <p>63. Unitatea de schimb valutar poate să nu înregistreze operațiunile de schimb valutar în registrele prevăzute la punctul 60, în condițiile în care mașina de casă și control utilizată asigură delimitarea operațiunilor de cumpărare și vânzare a valutei străine în numerar de operațiunile de cumpărare și vânzare a cecurilor de călătorie, precum și imprimarea datelor despre comisioane, plata obligatorie, cecurile de călătorie (denumire, numere, serii), cursul valutar, sumele eliberate clientului și primite de la client.</p>	BC „FinComBank” S.A	Prevederile pct.38 intră în contradicție cu prevederile pct.63 care permit unităților de schimb valutar „ <i>să nu înregistreze operațiunile de schimb valutar în registrele...</i> ” operațiunilor de cumpărare și de vânzare a valutei străine în anumite condiții. Propunem de a modifica propoziția în următorul fel: „ <i>la punctul 37 lit.b), e) – f)</i> ”.	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Pct.38 (pct.43 după renumerotare) din proiect stabilește obligativitatea respectării legislației privind semnătura electronică și documentul electronic „<i>în cazul în care unitatea de schimb valutar utilizează formularele rapoartelor și registrelor indicate la punctul 42 lit.b) – f) numai în formă electronică</i>”. Astfel, prevederile în cauză nu sînt aplicabile în cazul în care USV, în corespundere cu pct.63 (pct.69 după renumerotare) din proiect, nu va înregistra operațiunile de schimb valutar în registrele operațiunilor de cumpărare și registrele operațiunilor de vânzare a valutei străine.</p>
24	<p><i>Secțiunea 2. Identificarea persoanelor fizice</i></p> <p>40. În scopul asigurării respectării legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, la efectuarea operațiunii de schimb valutar, unitatea de schimb valutar identifică și verifică identitatea persoanei fizice în cazurile prevăzute la punctul 42.</p> <p>41. Unitatea de schimb valutar este obligată să nu efectueze operațiunea de schimb valutar, în cazul în care persoana fizică urmează a fi identificată, dar nu este posibilă conformarea cu cerințele de identificare și verificare a identității persoanei fizice (inclusiv a beneficiarului efectiv).</p> <p>42. Identificarea și verificarea identității persoanei fizice se efectuează în cazul în care:</p> <p>a) suma tranzacției este de cel puțin 50000 lei moldovenești (conform cursului oficial al leului moldovenesc valabil pentru ziua efectuării operațiunii), pentru operațiunile care se</p>	Serviciul prevenirea și combaterea spălării banilor	Referitor la identificarea persoanelor fizice la efectuarea operațiunilor prin aparatul de schimb valutar, considerăm că în regulamentul menționat nu este descrisă modalitatea de identificare a persoanei fizice care efectuează operațiuni prin aparatul de schimb valutar. Acest fapt va genera riscuri enorme de spălare a banilor și de finanțare a terorismului prin intermediul acestor aparate, adică persoanele fizice vor avea posibilitatea să efectueze operațiuni de schimb valutar în sume enorme fără a fi identificate, fapt care contravine prevederilor art.5 și 6 ale Legii nr.190-XVI din 26.07.2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și cerințelor Recomandării 10 FATF și prevederilor art.11-14 ale Directivei UE 2015/849. Totodată, este de menționat că pe teritoriul	<p><u>Comentarii</u></p> <p>Dreptul USV de a efectua operațiuni de schimb valutar prin intermediul aparatelor de schimb valutar este stabilit în mod expres la art.41 alin.(2) din LRV. Prevederile generale privind condițiile de utilizare a aparatelor de schimb valutar sînt stabilite la art.42¹ din legea în cauză. Potrivit art.42¹ alin.(2) lit.c) și e) din lege, aparatul de schimb valutar utilizat de USV trebuie să corespundă, în particular, următoarelor condiții:</p> <p>- să fie programat să efectueze operațiuni de schimb valutar în sumă ce nu depășește 5000 de lei moldovenești per operațiune sau echivalentul acestei sume în valută străină;</p> <p>- să fie dotat astfel încît să fie asigurată identificarea <u>clientului persoană fizică</u> în conformitate cu cerințele legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.</p>

	<p>efectuează la ghișeu - indiferent de faptul că tranzacția se efectuează printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni;</p> <p>b) suma tranzacției este de cel puțin 15000 lei moldovenești (conform cursului oficial al leului moldovenesc valabil pentru ziua efectuării operațiunii), pentru operațiunile care se efectuează prin <u>aparatură de schimb valutar</u> prin mai multe operațiuni;</p> <p>c) indiferent de suma tranzacției - dacă unitatea de schimb valutar are suspiciuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.</p> <p>43. Unitatea de schimb valutar aplică și alte măsuri de identificare decât cele prevăzute în prezenta secțiune stabilind amploarea lor în funcție de riscul asociat tipului de client și/sau tranzacției, în conformitate cu prevederile Legii nr.190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, actelor normative elaborate în baza acesteia și propriilor programe.</p>		<p>Republicii Moldova la moment activează circa 380 de case de schimb valutar, altele decât cele deschise de către băncile comerciale și în incinta hotelurilor, fapt ce nu justifică introducerea acestor terminale.</p> <p>Astfel, în scopul evitării acestor riscuri aferente spălării banilor și finanțării terorismului, care inclusiv vor genera neconformitatea țării la standardele internaționale în domeniu, considerăm prematură utilizarea acestor terminale pe teritoriul Republicii Moldova fără reglementarea unei proceduri clare de identificare.</p>	<p>Este la discreția USV de a alege tipurile de aparat de schimb valutar pe care le va utiliza în activitatea sa. Este important ca caracteristicile tehnice ale aparatului să permită identificarea persoanei fizice care efectuează operațiunea prin intermediul aparatului în cauză. Stabilirea caracteristicilor tehnice ale aparatului de schimb valutar depășește competențele și atribuțiile BNM.</p> <p>În sensul celor expuse mai sus, pct.49 (pct.54 după renumerotare) din proiect stabilește că pentru identificarea persoanei fizice care efectuează operațiunea de schimb valutar la aparatul de schimb valutar, acesta trebuie să fie dotat astfel încât caracteristicile tehnice ale aparatului în cauză să asigure identificarea persoanei fizice în cauză. Identificarea persoanei fizice respective se efectuează conform modului și procedurilor stabilite de USV, în funcție de caracteristicile tehnice ale aparatului de schimb valutar.</p>
25	<p>...</p> <p>45. Pentru identificarea și verificarea identității persoanei fizice care efectuează nemijlocit operațiunea de schimb valutar la ghișeu, unitatea de schimb valutar solicită de la persoana în cauză prezentarea actului de identitate (după caz, a buletinului de identitate, permisului de ședere, pașaportului, altor acte de identitate). ...</p> <p>49. Pentru identificarea persoanei fizice care efectuează operațiunea de schimb valutar la aparatul de schimb valutar, acesta trebuie să fie dotat astfel încât caracteristicile tehnice ale aparatului în cauză să asigure identificarea persoanei fizice în cauză. Identificarea persoanei fizice care efectuează operațiunea de schimb valutar la aparatul de schimb valutar se efectuează conform modului și procedurilor stabilite de unitatea de schimb valutar, în funcție de caracteristicile tehnice ale aparatului de schimb valutar.</p>	<p>BC „Moldova-Agroindbank” SA</p>	<p>Propunem completarea pct.40 cu următoarea sintagmă „- în baza actului, care conține IDNP”.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Persoanele fizice nerezidente pot deține acte de identitate care, potrivit legislației statului de origine, pot să nu conțină numărul de identificare de stat.</p> <p>De asemenea, în cazul persoanelor fizice rezidente, Legea nr.273 din 09.11.1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, prevede cazurile în care IDNP nu se indică (de exemplu, art.3 alin.(5) lit.k)).</p>
26	<p>...</p> <p>45. Pentru identificarea și verificarea identității persoanei fizice care efectuează nemijlocit operațiunea de schimb valutar la ghișeu, unitatea de schimb valutar solicită de la persoana în cauză prezentarea actului de identitate (după caz, a buletinului de identitate, permisului de ședere, pașaportului, altor acte de identitate). ...</p> <p>49. Pentru identificarea persoanei fizice care efectuează operațiunea de schimb valutar la aparatul de schimb valutar, acesta trebuie să fie dotat astfel încât caracteristicile tehnice ale aparatului în cauză să asigure identificarea persoanei fizice în cauză. Identificarea persoanei fizice care efectuează operațiunea de schimb valutar la aparatul de schimb valutar se efectuează conform modului și procedurilor stabilite de unitatea de schimb valutar, în funcție de caracteristicile tehnice ale aparatului de schimb valutar.</p>	<p>BC „Moldova-Agroindbank” SA</p>	<p>Propunem ca pct.42 lit.b) să fie suplinit în final cu cuvintele „efectuate pe parcursul a 24 ore”.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Prevederile pct.42 (pct.47 după renumerotare) din proiect sînt transpuse din art.5 alin.(1) din Legea nr.190-XVI din 26.07.2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare – Legea nr.190-XVI din 26.07.2007), care nu conține sintagma propusă de bancă.</p>
27	<p>...</p> <p>45. Pentru identificarea și verificarea identității persoanei fizice care efectuează nemijlocit operațiunea de schimb valutar la ghișeu, unitatea de schimb valutar solicită de la persoana în cauză prezentarea actului de identitate (după caz, a buletinului de identitate, permisului de ședere, pașaportului, altor acte de identitate). ...</p> <p>49. Pentru identificarea persoanei fizice care efectuează operațiunea de schimb valutar la aparatul de schimb valutar, acesta trebuie să fie dotat astfel încât caracteristicile tehnice ale aparatului în cauză să asigure identificarea persoanei fizice în cauză. Identificarea persoanei fizice care efectuează operațiunea de schimb valutar la aparatul de schimb valutar se efectuează conform modului și procedurilor stabilite de unitatea de schimb valutar, în funcție de caracteristicile tehnice ale aparatului de schimb valutar.</p>	<p>BC “Moldindconbank” SA</p>	<p>La pct.42 propunem excluderea lit.b) și modificarea redacției lit.a) după cum urmează: <i>„a) suma tranzacției este de cel puțin 50 000</i></p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Normele expuse la pct.42 lit.b) (pct.47 lit.b) după renumerotare) din proiect sînt în corelare cu art.5</p>

			<p><i>lei moldovenești (conform cursului oficial al leului moldovenesc valabil pentru ziua efectuării operațiunii), pentru operațiunile care se efectuează la ghișeu sau prin aparatul de schimb valutar - indiferent de faptul că tranzacția se efectuează printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni;...”.</i></p> <p>Operațiunea de schimb valutar automatizat, efectuată prin aparatul de schimb valutar, are loc prin schimbul direct și instantaneu exclusiv a numerarului dintr-o anumită monedă pe alt numerar în altă monedă (fără înregistrarea mijloacelor bănești în contul clientului), ca urmare această tranzacție nu poate fi considerată o tranzacție electronică, este o tranzacție în numerar și considerăm că limita minimă pentru care se va efectua identificarea și verificarea identității persoanei fizice urmează să corespundă cu cea în cazul ghișeelor bancare, punctul 42 lit.a) - 50 000 lei moldovenești.</p>	<p>alin.(1) lit.b) din Legea nr.190-XVI din 26.07.2007, care, în particular stabilește aplicarea de către entitățile raportoare a măsurilor de identificare a persoanelor fizice, precum și a beneficiarului efectiv la efectuarea tranzacțiilor electronice în valoare de cel puțin 15 mii de lei, indiferent de faptul că tranzacția se efectuează printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni.</p> <p>Având în vedere că operațiunea de schimb valutar se inițiază, procesează și finalizează prin intermediul unui mijloc electronic (aparatul de schimb valutar), pct.42 (pct.47 după renumerotare) din proiect prevede aplicarea limitei stabilite de Legea nr.190-XVI din 26.07.2007 pentru tranzacții electronice.</p>
28		<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>La pct.42 lit.a) și lit.b) nu este clar cum vor fi identificate persoanele în cazul în care vor efectua operațiuni de schimb valutar sub plafoanele menționate la acest punct, dar în diferite unități de schimb valutar și/sau aparate de schimb valutar.</p>	<p><u>Comentarii</u></p> <p>Normele expuse la pct.42 lit.a) și b) (pct.47 lit.a) și b) după renumerotare) din proiect sînt în corelare cu art.5 alin.(1) lit.b) din Legea nr.190-XVI din 26.07.2007, care, în particular stabilește aplicarea de către entitățile raportoare a măsurilor de identificare a persoanelor fizice, precum și a beneficiarului efectiv la efectuarea tranzacțiilor ocazionale în valoare de cel puțin 50 de mii de lei, precum și la efectuarea tranzacțiilor electronice în valoare de cel puțin 15 mii de lei, indiferent de faptul că tranzacția se efectuează printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni.</p> <p>USV, în calitatea lor de entități raportoare conform Legii nr.190-XVI din 26.07.2007, au obligația de a avea programe proprii pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, politici și metode adecvate, inclusiv în materie de precauție privind clientela, pentru a preîntîmpina și a</p>

			împiedica activitățile și tranzacțiile legate de spălarea banilor sau de finanțarea terorismului.
29	BC „Moldova-Agroindbank” SA	La pct.42 lit.a) și b) propunem de a unifica limitele valorice indicate în vederea aducerii acestora în concordanță cu prevederile proiectului Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului indicate la art.5 alin.(1) lit.c) – valoarea de €500 stabilită pentru „ <i>tranzacția ocazională în numerar</i> ”.	<u>Nu se acceptă</u> Proiectul este elaborat în baza prevederilor legale existente în prezent și nu poate să conțină norme care nu corespund legislației în vigoare. Actele normative ale BNM care conțin norme stabilite în temeiul Legii 190-XVI din 26.07.2007, vor fi ajustate după adoptarea de către Parlament a proiectului legii menționate în redacție nouă.
30	BC „FinComBank” S.A.	La pct.42 limitele determinate se bazează pe limitele stabilite de art.5 alin.(1) lit.b) din Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului în vigoare. Totodată, proiectul legii în redacție nouă, armonizată cu legislația europeană și supusă consultării publice prevede la art.5 alin.(8) ” <i>Unitățile de schimb valutar, inclusiv băncile vor aplica măsuri de identificare pentru fiecare client la efectuarea operațiunilor de schimb valutar în numerar în valoare de cel puțin 1000 euro, sau echivalentul lor, calculat la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei.</i> ”. Pornind de la cele menționate propunem în loc de indicarea limitelor concrete în regulamentul în cauză, de adăugat referința la legea sus-numită.	
31	BC „FinComBank” S.A.	La enumerarea la pct.45 a tipurilor de acte de identitate „(după caz, a buletinului de identitate, permisului de ședere, pașaportului, altor acte de identitate)” apare întrebarea, dacă pașaportul străin al cetățeanului Republicii Moldova poate servi ca document de identificare corespunzător sau cuvântul „pașaportul” se referă numai la documentul de identitate a persoanei fizice - nerezidente? Propunem de a clarifica acest subiect.	<u>Comentarii</u> În proiect, cerința de identificare a persoanei fizice în baza actului de identitate este introdusă prin prisma cerințelor legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Exemplificarea în proiect a tipurilor actelor de identitate este dată indiferent de cetățenia persoanei și de statutul rezident/ nerezident din punctul de vedere al reglementării valutare, fiind specificate cele mai des utilizate acte de identitate.
32	BC „Moldova-Agroindbank” SA	La pct.45 , în lista actelor de identitate propunem de a include și permisul de	

			conducere, care conține suficiente date pentru a identifica persoana care efectuează operațiunea de schimb valutar.	
33		BC „Moldova-Agroindbank” SA	Propunem completarea pct.45 , după sintagma „...nemijlocit operațiunea de schimb valutar la ghișeu” cu sintagma „indiferent de suma tranzacției.”.	<u>Nu se acceptă</u> Scopul pct.45 (pct.50 după renumerotare) din proiect este de a indica documentul de bază care trebuie să fie prezentat în cazul în care tranzacția urmează a fi efectuată cu identificarea persoanei fizice. Sumele tranzacțiilor, la efectuarea cărora este obligatorie identificarea și verificarea identității persoanei fizice, sînt reglementate de pct.42 (pct.47 după renumerotare) din proiect, acestea fiind în corespundere cu prevederile Legii nr.190-XVI din 26.07.2007.
34		BC ”Moldindconbank” SA	Odată cu apariția posibilității de revocare a tranzacțiilor efectuate de clienți-persoane fizice prin unitățile de schimb valutar, băncile se expun riscului valutar, și anume, în cazul în care clientul vinde o sumă mare (de exemplu 200 mii euro), banca, pentru a închide poziția valutară, va vinde această sumă pe piața Forex, iar în cazul anulării de către client a tranzacției efectuate, banca, la rîndul ei, nu poate anula tranzacția încheiată pe piața Forex și respectiv poate înregistra pierderi semnificative. Respectiv, propunem stabilirea unui plafon maxim pînă la care clienții pot cere revocarea operațiunii de schimb valutar.	<u>Nu se acceptă</u> Legea privind reglementarea valutară (în varianta în vigoare din 10.12.2016) nu conține și nici nu acordă BNM dreptul de a stabili sume maxime pînă la care clienții pot cere revocarea operațiunii de schimb valutar.
35	53. Buletinul de schimb valutar nu substituie bonul de casă și fără acest bon nu este valabil.	BC ”Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA	Propunem excluderea pct.53 , în contextul incertitudinii modificărilor ce vor fi introduse în actele normative ce reglementează activitatea mașinilor de casă și control.	<u>Nu se acceptă</u> Proiectul regulamentului este elaborat în baza prevederilor legale existente în prezent. În condițiile în care legislația în vigoare prevede eliberarea, în mod obligatoriu, a bonului de casă, iar în anumite cazuri suplimentar se eliberează și buletinul de schimb valutar, existența normei din pct.53 (pct.58 după renumerotare) al proiectului este justificată. Actele normative ale BNM care conțin norme aferente mașinilor de casă și control (MCC) vor fi

				ajustate, dacă va fi necesar, odată cu modificarea cadrului normativ aferent MCC.
36	65. Unitatea de schimb valutar este obligată să asigure, pentru fiecare operațiune de schimb valutar efectuată la aparatul de schimb valutar: a) înregistrarea automatizată a acestei operațiuni, prin intermediul dispozitivelor sau sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar cu care este dotat aparatul de schimb valutar; b) imprimarea bonului de casă sau a altui document prevăzut de legislația fiscală (denumit în continuare – bonul de casă), cu reflectarea informației prevăzute la art.42 ¹ alin.(3) lit.b) și e) din Legea nr.62-XVI din 21.03.2008.	Inspectoratul Fiscal Principal de Stat	La pct.65 lit.b) , cuvintele „denumit în continuare - bonul de casă” se înlocuiesc cu cuvintele „denumit în continuare - documentul fiscal”;	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct.11 din prezenta sinteză.
37	68. La efectuarea prin intermediul aparatului de schimb valutar a operațiunii de schimb valutar, la care se cere identificarea persoanei fizice, unitatea de schimb valutar asigură evidența persoanelor fizice identificate, în modul stabilit de aceasta.	BC „Moldova-Agroindbank” SA	Propunem pct.68 de modificat după cum urmează: „La efectuarea prin intermediul aparatului de schimb valutar a operațiunilor de schimb valutar, la care se cere identificarea persoanei fizice, unitatea de schimb valutar asigură păstrarea acestor date în modul stabilit de bancă”.	Nu se acceptă Pct.68 (pct.74 după renumerotare) se referă la evidența persoanelor identificate, iar prevederile aferente păstrării documentelor în care este reflectată informația privind operațiunile efectuate și persoanele fizice identificate sînt expuse la pct.36 lit.i) și pct.84 (pct.41 lit.i) și pct.90 după renumerotare) din proiect.
38	71. Revocarea de către persoana fizică a operațiunii de schimb valutar <u>după finalizarea</u> operațiunii în cauză poate fi efectuată numai dacă operațiunea a fost efectuată prin ghișeul unității de schimb valutar. Revocarea se efectuează în baza unei cereri scrise a persoanei fizice, întocmite conform anexei nr.6 în două exemplare, la care se anexează bonul de casă sau, după caz, bonul de plată. După efectuarea de către unitatea de schimb valutar în ambele exemplare ale cererii depuse a mențiunilor privind primirea acesteia și a bonului anexat, un exemplar al cererii cu bonul anexat rămîne la unitatea de schimb valutar, iar al doilea exemplar se restituie persoanei fizice drept confirmare a primirii cererii și a bonului anexat. Dacă operațiunea care se revocă a fost efectuată cu identificarea persoanei fizice, la depunerea cererii de revocare persoana fizică confirmă identitatea sa prin prezentarea actului de identitate, fapt despre care se face mențiune în cererea persoanei fizice.	Ministerul Finanțelor	La pct.71 , propunem înlocuirea sintagmei „după caz” cu sintagma „în cazurile și condițiile prevăzute de legislația fiscală”, în contextul racordării punctului respectiv la prevederile pct.59 din proiect.	Nu se acceptă În cazul revocării persoana fizică va anexa la cererea de revocare acel document (reglementat de legislația fiscală) care a fost eliberat la efectuarea operațiunii de schimb valutar care se revocă. În acest sens, la efectuarea de către persoana fizică a operațiunii de schimb valutar pct.50 și pct.51 (pct.55 și 56 după renumerotare) din proiect prevăd eliberarea bonului de casă, iar pct.59 (pct.65 după renumerotare) – a bonului de plată, în cazurile și condițiile prevăzute de legislația fiscală.
39	72. Dacă în cadrul operațiunii de schimb valutar care se revocă au fost percepute comisioane sau plăți obligatorii, unitatea de schimb valutar restituie clientului și sumele respective.	BC ”Comerțbank” SA	Propunem ca în cazul revocării operațiunii de schimb valutar, plata obligatorie încasată la vînzarea valutei să nu fie returnată persoanei fizice.	Nu se acceptă Revocarea de către persoană fizică a operațiunii de schimb valutar semnifică anularea acestei operațiuni,

				adică repunerea în situația anterioară, fapt care conduce la restituirea către client a tuturor mijloacelor bănești achitate de acesta, inclusiv a comisioanelor și a plății obligatorii percepute de la acesta.
40	73. Restituirea de către unitatea de schimb valutar persoanei fizice a mijloacelor bănești în cadrul operațiunii de schimb valutar revocate, indicate la pct.71 se efectuează imediat după depunerea cererii de revocare, iar în cazul în care unitatea de schimb valutar nu dispune de mijloacele bănești necesare – cel târziu în următoarea zi lucrătoare.	BC "Comerțbank" SA	Pct.73 din proiect prevede următoarele: <i>„restituirea de către unitatea de schimb valutar persoanei fizice a mijloacelor bănești în cadrul operațiunii de schimb valutar revocate, indicate la pct.71 se efectuează imediat după depunerea cererii de revocare, iar în cazul în care unitatea de schimb valutar nu dispune de mijloacele bănești necesare - cel târziu în următoarea zi lucrătoare”.</i> Solicităm indicarea cursului de tranzacționare aplicat la revocare și expunerea formulelor contabile la restituirea mijloacelor bănești persoanei fizice aferentă revocării în ziua precedentă. Insistăm la această concretizare din considerentul închiderii zilnice a bilanțului contabil.	<u>Nu se acceptă</u> Restituirea de către USV a mijloacelor bănești urmare revocării de către client a operațiunii de schimb valutar nu reprezintă o operațiune de schimb valutar. În acest caz are loc revenirea la situația anterioară, USV având obligația de a restitui clientului mijloacele bănești care au fost primite în cadrul operațiunii de schimb valutar. În acest sens, aplicarea unui curs de tranzacționare nu este necesară. Cu referire la expunerea formulelor contabile notăm că evidența contabilă în bănci și în alte USV nu face obiectul de reglementare a proiectului Regulamentului privind activitatea unităților de schimb valutar.
41	76. În cazul în care restituirea mijloacelor bănești se efectuează în următoarea zi lucrătoare de la ziua depunerii cererii de revocare, se procedează după cum urmează: a) în ziua primirii cererii, în registru se completează numai coloanele 1-5, iar în coloanele 6-9 se pun liniuțe; b) în ziua restituirii mijloacelor bănești, în raportul pentru ziua respectivă se completează toate coloanele acestuia.	BC "Comerțbank" SA	Pct.76 din proiect propunem să fie expus în următoarea redacție: <i>„In cazul în care restituirea mijloacelor bănești se efectuează în următoarea zi lucrătoare de la ziua depunerii cererii de revocare, se procedează după cum urmează: în ziua restituirii mijloacelor bănești se completează raportul din Anexa 7”.</i>	<u>Nu se acceptă</u> Reflectarea în Registrul operațiunilor de schimb valutar revocate a informației referitoare la revocarea de către client a operațiunii de schimb valutar trebuie să fie efectuată începând cu momentul depunerii de către client a cererii de revocare a operațiunii de schimb valutar și terminând cu momentul restituirii de către USV a mijloacelor bănești. În acest sens, la pct.76 (pct.82 după renumerotare) din proiect este reflectată situația în care cererea a fost depusă într-o zi, iar restituirea are loc a doua zi.
42	77. La finele programului de lucru, unitatea de schimb valutar este obligată, în raport cu operațiunile de schimb valutar efectuate prin ghișee la fiecare mașină de casă și control, să întreprindă cel puțin următoarele acțiuni: a) să obțină documentele fiscale de totalizare prevăzute de legislația fiscală; b) să calculeze în registrele indicate la punctul 60 (conform anexelor nr.3 și 4) totalurile aferente operațiunilor efectuate - în cazul în care au fost completate registrele în cauză;	Ministerul Finanțelor	La pct.77 lit. a) sintagma <i>„documente fiscale de totalizare”</i> se va înlocui cu sintagma <i>„raport de închidere zilnică (Raport Z)”</i> .	<u>Nu se acceptă</u> Noțiunea de <i>„documente fiscale de totalizare”</i> este o denumire generică a documentelor care se obțin la mașina de casă și control (MCC), precum și la aparatul de schimb valutar (care potrivit LRV trebuie să fie dotat cu dispozitive sau sisteme pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar), în care se face totalizarea operațiunilor efectuate cu utilizarea

	<p>c) să calculeze în registrul operațiunilor de schimb valutar revocate (conform anexei nr.7) totalurile aferente operațiunilor respective, dacă acestea au fost efectuate;</p> <p>d) să verifice datele aferente totalurilor calculate din registrele completate cu datele corespunzătoare din documentele fiscale de totalizare, care trebuie să corespundă;</p> <p>e) să întocmească raportul privind operațiunile efectuate pe parcursul programului de lucru în conformitate cu anexa nr.8;</p> <p>f) să verifice corespunderea soldurilor numerarului de lei moldovenești, de valută străină și a cecurilor de călătorie, pe fiecare denumire, cu soldurile respective reflectate în raportul din anexa nr.8;</p> <p>g) să se asigure de existența documentelor în care este reflectată informația privind operațiunile efectuate și persoanele fizice identificate, inclusiv raportul întocmit în conformitate cu anexa nr.8, exemplarul al doilea al buletinelor de schimb valutar, documentele în baza cărora mijloacele bănești au fost primite/transmise între lucrătorii în cadrul unității de schimb valutar, banda de control, documentele fiscale de totalizare și, dacă este cazul, registrele întocmite conform anexelor nr.3, nr.4, nr.5, nr.7.</p>			<p>acestora.</p> <p>În privința MCC, art.42 alin.(3) din LRV prevede că operațiunile de schimb valutar în numerar cu persoane fizice se efectuează de către USV cu aplicarea mașinii de casă și control, în conformitate cu cerințele legislației în domeniul aplicării mașinilor de casă și control, adică a legislației fiscale.</p> <p>Noțiunea de „<i>documente fiscale de totalizate</i>” este definită în Regulamentul privind licențierea, controlul și sancționarea unităților de schimb valutar, care a fost aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.304 din 10.11.2016.</p> <p>Potrivit pct.1 din proiect, în Regulamentul cu privire la activitatea unităților de schimb valutar se utilizează noțiunile definite în LRV, precum și în Regulamentul privind licențierea, controlul și sancționarea unităților de schimb valutar.</p>
43		BC „Comerțnank” SA	Pct.77 din proiect prevede completarea anexei nr. 8 ”Raportul privind operațiunile efectuate”, dar nu prevede reflectarea sumelor revocate. Respectiv, raportul dat nu va reflecta informația completă aferentă operațiunilor efectuate pe parcursul zilei.	<p>Comentarii</p> <p>Pct.10 lit.c), pct.11 lit.d), pct.12 și 13 din Modul de întocmire a Raportului privind operațiunile efectuate (anexa nr.8) stabilesc modalitatea de reflectare a sumelor mijloacelor bănești aferente operațiunilor de schimb valutar efectuate pe parcursul zilei în cazul în care în ziua respectivă a avut loc revocarea de către clienți a operațiunilor de cumpărare sau a operațiunilor de vânzare a valutei străine.</p>
44	82. Casa de schimb valutar și hotelul trebuie să dispună de programul prevăzut la punctul 88 după obținerea licenței Băncii Naționale a Moldovei, dar nu mai târziu de începerea activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice.	BC „ProCreditBank” S.A.	La pct.82 se face referință la pct.88, însă având în vedere că proiectul conține doar 84 de puncte, nu este clar ce punct anume se are în vedere.	Se acceptă
45		BC „Moldova-Agroindbank” SA	La pct.82 propunem de a substitui textul „...programul prevăzut la punctul 88...” cu textul „...programul prevăzut la punctul 81...”.	
46	84. Unitatea de schimb valutar păstrează documentele aferente operațiunilor de schimb valutar efectuate și persoanelor fizice identificate (benzile de control, exemplarul al doilea al buletinelor de schimb valutar, registrele întocmite conform anexelor nr.3, nr.4, nr.5, nr.7, raportul întocmit conform anexei nr.8, alte documente aferente operațiunilor efectuate și persoanelor fizice	BC „ProCreditBank” S.A.	Pct.84 stipulează că unitatea de schimb valutar urmează să păstreze documentele aferente operațiunilor de schimb valutar efectuate și persoanelor fizice identificate cel puțin 5 ani după finalizarea operațiunilor. Totodată, în proiectul de Lege cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și	<p>Nu se acceptă</p> <p>Proiectul este elaborat în baza prevederilor legale existente în prezent și nu poate să conțină norme care nu corespund legislației în vigoare.</p> <p>Actele normative ale BNM care conțin norme stabilite în temeiul Legii 190-XVI din 26.07.2007,</p>

	identificate) cel puțin 5 ani după finalizarea operațiunilor. La cererea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, a Băncii Naționale a Moldovei, termenul de păstrare a documentelor se extinde pe perioada solicitată.		finanțării terorismului se menționează că entitățile raportoare sînt obligate să păstreze toate datele aferente tranzacțiilor pentru cel puțin 15 ani de la încetarea relației de afaceri. Astfel, considerăm oportun să se aducă în concordanță prevederile ce se referă la termenul de păstrare a datelor aferente operațiunilor de schimb valutar efectuate și persoanelor fizice identificate în cadrul acestor operațiuni.	vor fi ajustate după adoptarea de către Parlament a proiectului legii menționate în redacția nouă.
47	Anexa nr.3 la Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar ... Numărul de înregistrare a MCC atribuit de organul fiscal __ Modul de completare a Registrului operațiunilor de cumpărare a valutei străine ... 5. Numărul de înregistrare al MCC atribuit de organul fiscal: se indică numărul mașinii de casă și control atribuit de organele fiscale la înregistrare sau reînregistrare.	Ministerul Justiției	Referitor la utilizarea abrevierii „MCC” în textul anexelor , menționăm că potrivit art.46 alin.(8) al <i>Legii nr.317-XV din 18 iulie 2003</i> exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea lor în text, la prima folosire.	<u>Se acceptă</u> La punctul 36 lit.c) (pct.41 lit.c) după renumerotare) din proiect, după textul ” <i>mașina de casă și control</i> ” se introduce textul ”(MCC)”.
48		BC ”Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA	De exclus coloanele 10 și 11 din anexele nr.3 și nr.4 , deoarece unitățile de schimb valutar sînt dotate cu mașini de casă și control ce au conexiune GPRS asigurînd transportul de date și stocarea lor pe serverul SFS, fiind înregistrate data, ora și minutele de procesare a operațiunii de schimb valutar.	<u>Nu se acceptă</u> Scopul informației care urmează a fi consemnată în registrele indicate în anexele nr.3 și nr.4 din proiect este de a reflecta întreaga informație despre fiecare operațiune de schimb valutar efectuată cu persoanele fizice. Indicarea datelor despre bonul de casă va permite de a identifica dacă operațiunea de schimb valutar înscrisă în registru este acoperită de un anumit bon de casă (eliberarea căruia este obligatorie).
49		BC ”Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA	Anexa 5 „Registrul persoanelor fizice identificate” de exclus, deoarece toată informația cu privire la datele clientului identificat apare deja în anexele nr.3 și nr.4.	<u>Nu se acceptă</u> Informația cu privire la datele clientului identificat nu se regăsește în formularele registrelor expuse în anexele nr.3 și nr.4 din proiect.
50	Anexa nr.6 la Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar	BC „Moldova-Agroindbank” SA	La pct.3 din anexa nr.6 propunem substituirea sintagmei „(se completează dacă este cazul)” cu sintagma „ <i>completarea obligatorie</i> ”.	<u>Nu se acceptă</u> A se vedea comentariile expuse la pct.9 din prezenta sinteză.
51	Cerere de revocare a operațiunii de schimb valutar	BC „Moldova-Agroindbank” SA	Propunem includerea condiției de anexare la cererea scrisă a persoanei fizice (anexa nr.6	

	<p>Mențiuni ale unității de schimb valutar: 3. Actul de identitate prezentat _____ <i>(se completează dacă este cazul)</i></p>		<p>la proiect) a copiei documentului de identitate al persoanei care solicită revocarea operațiunii de schimb valutar după finalizarea acesteia, indiferent de suma operațiunii, cu modificarea corespunzătoare a anexei nr.6. Această cerință ar oferi posibilitatea contrapunerii specimenului semnăturii din cerere cu cea din documentul de identitate, pentru neadmiterea efectuării tranzacțiilor de revocare neîntemeiate, efectuate nu la solicitarea clienților, ci în scopuri personale de către angajații ghișeelor unităților de schimb valutar.</p>	
52		<p>BC "Mobiasbanca-Groupe Societe Generale" SA</p>	<p>Anexa nr.7 "Registrul operațiunilor de schimb valutar revocate" de exclus sau de stabilit un termen mai târziu de intrare în vigoare, deoarece actualmente sistemul informațional al băncii nu este capabil să genereze un astfel de registru.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Potrivit pct.37 (pct.42 după renumerotare) din proiect, USV este obligată să dispună și să utilizeze, în particular, formularul registrului operațiunilor de schimb valutar revocate, care poate fi pe suport hârtie și/sau electronic. Astfel, pînă la ajustarea sistemului informațional al băncii, aceasta ar putea utiliza formularul registrului în cauză pe suport hârtie.</p>
53		<p>Casele de schimb valutar (SRL): „Benefit Exchange” „Nelus - Grup” „Nelcat Capital” „Pro F.X. - Schimb” „F.X. - Schimb”</p>	<p>Din momentul eliberării de către unitatea de schimb valutar a mijloacelor bănești persoanei fizice ele reprezintă proprietatea persoanei fizice și la returnarea lor, în cazul revocării, statutul și forma mijloacelor bănești deja se schimbă, nu neapărat fiind aceleași ca fiind eliberate de unitatea de schimb valutar. În acest context unitatea de schimb valutar urmează să se asigure că proveniența valutei returnate nu cade sub incidența legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.</p> <p>Din acest motiv chiar dacă prevederea de a anula tranzacția în decursul a 30 de minute, nu se va accepta, ca alternativă se propune de a identifica persoana ce returnează banii în baza bonului fiscal <u>prin prezentarea buletinului</u> și prin semnarea unei declarații pe propria răspundere că banii respectivi nu au</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>A se vedea comentariile expuse la pct.9 din prezenta sinteză.</p>

			fost utilizați pe parcursul acestei perioade în tranzacții și nu sînt alții decît cei eliberați de unitatea de schimb valutar.	
54		Casele de schimb valutar (SRL): „Benefit Exchange” „Nelus - Grup” „Nelcat Capital” „Pro F.X. - Schimb” „F.X. - Schimb”	<p>De a acorda caselor de schimb valutar dreptul de a vinde/cumpăra valuta altor case de schimb valutar sau bănci licențiate direct din/în casierie cu perfectarea documentelor corespunzătoare.</p> <p>Această măsură va permite caselor de schimb valutar să fie mai flexibile în activitatea de zi cu zi și de a vinde valuta cumpărată de la persoane fizice în condiții de piață.</p>	<p><u>Comentarii</u></p> <p>Potrivit art.37 alin.(1) din LRV, persoanele juridice efectuează operațiuni de schimb valutar cu băncile licențiate, fapt care exclude posibilitatea efectuării de către casele de schimb valutar a operațiunilor de schimb valutar cu alte categorii de persoane juridice, inclusiv cu alte casele de schimb valutar.</p> <p>În corespundere cu prevederile art.25 alin.(3) din LRV, persoanele juridice rezidente sînt obligate să primească/efectueze plăți și transferuri în cadrul operațiunilor valutare numai prin conturile bancare/conturile de plăți, cu excepțiile stabilite de lege. Conform art.26 alin.(2) din LRV, persoanele juridice rezidente pot utiliza numerar în valută străină și cecuri de călătorie în valută străină în cazurile limitate, inclusiv potrivit lit.b) - în cazul efectuării de către unitățile de schimb valutar a operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice.</p>
55		Casele de schimb valutar (SRL): „Benefit Exchange” „Nelus - Grup” „Nelcat Capital” „Pro F.X.-Schimb” „F.X. - Schimb”	<p>Propunem de a exclude posibilitatea clientului de a anula tranzacția de vânzare/cumpărare în decurs de 30 minute din momentul efectuării tranzacției.</p> <p>Astfel de situații în care clientul dorește să anuleze tranzacția în decurs de 30 de minute după ce a efectuat operațiunea pot crea impedimente în funcționarea caselor de schimb valutar. Pe parcursul activității casei de schimb valutar aceasta poate vinde, de exemplu, toată valuta, și fizic să nu aibă posibilitatea de a returna suma necesară clientului.</p> <p>Astfel, clientul a procurat, iar casa de schimb valutar a vîndut suma de 1000 EUR clientului, și ulterior aceasta nu mai are sold de lei/valută (sau acesta este foarte mic) în casierie, în decurs de jumătate de oră, clientul vine cu solicitarea de a anula tranzacția respectivă. Astfel, casa de schimb valutar va</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Proiectul este elaborat în temeiul prevederilor Legii privind reglementarea valutară (care sînt în vigoare din 10.12.2016).</p> <p>Art.42 alin.(6¹) din LRV stabilește dreptul persoanei fizice de a revoca operațiunea de schimb valutar după finalizarea acesteia și condițiile acestei revocări, iar alin.(6²) din același articol stabilește că, unitatea de schimb valutar este obligată să-i restituie clientului, imediat după depunerea cererii de revocare, mijloacele bănești primite în cadrul operațiunii de schimb valutar revocate, iar în cazul în care nu dispune de mijloacele bănești necesare – cel tîrziu în următoarea zi lucrătoare. Prevederile legii privind termenul de restituire a mijloacelor ca urmare revocării operațiunii sînt reflectate și la pct.73 (pct.79 după renumerotare) din proiect.</p>

			fi în incapacitate de a realiza cererea clientului de anulare a operațiunii. Astfel de cazuri nu sînt descrise și nici reglementate de proiectul Regulamentului cu privire la activitatea unităților de schimb valutar.	
56		Casele de schimb valutar (SRL): „Benefit Exchange” „Nelus - Grup” „Nelcat Capital” „Pro F.X.-Schimb” „F.X. - Schimb”	De a exclude punctele ce țin de identificarea persoanei care urmează să efectueze operațiunea de vânzare/cumpărare a valutei prin intermediul aparatelor de schimb valutar. Aparatele de schimb valutar nu au posibilități tehnice de a identifica persoana ce efectuează operațiuni de schimb valutar prin intermediul acestuia.	<u>Nu se acceptă</u> Proiectul este elaborat în temeiul prevederilor Legii privind reglementarea valutară (care sînt în vigoare din 10.12.2016). Potrivit art.42 ¹ alin.(2) lit.e) din LRV, una din cerințe căreia trebuie să corespundă aparatul de schimb valutar utilizat de USV este că acest aparat să fie dotat astfel încît să fie asigurată <u>identificarea clientului persoană fizică</u> în conformitate cu cerințele legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Există aparatele de schimb valutar, caracteristicile cărora permit identificarea persoanelor fizice, de exemplu, prin scanarea actului de identitate.
57		Casele de schimb valutar (SRL): „Benefit Exchange” „Nelus - Grup” „Nelcat Capital” „Pro F.X.-Schimb” „F.X. - Schimb”	Propunem oferirea posibilităților de a opera primi/elibera transferuri prin diferite sisteme de plăți ce sînt sisteme de deservire nebankare (Western Union, Money Gram, Zolotaya Korona, Monede Electronice, etc). Reieșind din practica internațională, inclusiv europeană unitățile de schimb valutar deseori sînt și agenți a sistemelor de transferuri bănești rapide. Este de menționat că însăși companiile ce operează astfel de transferuri, permit unităților de schimb valutar să fie și agenți de primire/eliberare a transferurilor bănești rapide.	<u>Comentarii</u> Proiectul este elaborat în temeiul LRV. Potrivit art.41 al legii în cauză, casa de schimb valutar reprezintă persoană juridică rezidentă constituită conform legislației Republicii Moldova, avînd ca gen unic de activitate efectuarea pe teritoriul Republicii Moldova a operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice prin ghișeele casei de schimb valutar/filialei acesteia și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar.
58		BC „Mobiasbancă” SA	Prin modificările introduse în Legea nr.62 din data de 21.03.2008 privind reglementarea valutară, a fost anulat impedimentul ce viza obligativitatea asigurării de către banca licențiată la începutul programului de lucru pentru efectuarea operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane – fizice prin intermediul punctelor sale de schimb valutar	<u>Comentarii</u> Aspectele ce țin de reflectarea în evidența contabilă a operațiunilor de revocare nu este obiectul de reglementare a proiectului. Totodată, avînd în vedere prevederile art.42 alin.(3), (4) din LRV (care sînt în vigoare din 10.12.2016), după pct.34 (pct.38 după renumerotare) din proiect se

			<p>a echivalentului a cel puțin 100000 de lei pentru fiecare punct de schimb valutar. Acest fapt a exclus necesitatea gestionării separate a casei de schimb valutar de casa operațională. În acest sens, în scopul optimizării cheltuielilor operaționale, propunem să fie permisă utilizarea contului contabil 1004 „Numerar în alte subdiviziuni” destinat pentru evidența numerarului în moneda națională și valută străină în casieriile altor subdiviziuni (reprezentanțe sau agenții) pentru evidența contabilă a ambelor categorii de operațiuni.</p>	<p>introduce un punct nou, avînd următorul cuprins:</p> <p>”39. Banca licențiată ține evidența operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice separat de alte operațiuni efectuate de către aceasta.”.</p> <p>Celelalte puncte se renumerează.</p>
59		<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>Băncile licențiate dispun de un spectru vast de servicii bancare pe care le oferă persoanelor fizice și juridice, în conformitate, atît cu legislația RM, cît și cu normele interne proprii. Pentru fiecare serviciu în parte, băncile licențiate definesc anumite criterii (ca de exemplu: suma minimă/maximă a creditului/depozitului oferit, rata dobînzii, etc.), ce sînt un instrument eficient de selectare și acceptare a clienților lor și care corespund politicii de dezvoltare a fiecărei bănci licențiate, precum o au și celelalte tipuri de societăți comerciale din cadrul RM. În acest sens, serviciul precum schimbul valutar în numerar cu persoane fizice este reglementat de legislația RM, care actualmente nu oferă oportunitatea de stabilire de către băncile licențiate a anumitor criterii de oferire a acestui serviciu.</p> <p>Astfel, în scopul respectării echității cu privire la modul și condițiile de oferire a serviciilor bancare, venim cu recomandarea să fie menționată în cadrul <i>Regulamentului cu privire la unitățile de schimb valutar</i> a prevederii privind dreptul băncilor licențiate de a-și stabili de sine stătător criteriile de oferire a serviciului de schimb valutar în numerar cu persoanele fizice. Pornind de la acele expuse, banca vine cu propunerea ca</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>În conformitate cu prevederile art.42 alin.(4) din LRV (în varianta în vigoare din 10.12.2016), unitatea de schimb valutar este obligată să efectueze operațiunea de schimb valutar în numerar cu persoana fizică în suma și în moneda solicitate dacă, în momentul adresării acesteia, informația cu privire la cursurile de cumpărare și de vînzare a valutei străine stabilite de USV a fost afișată și în încăperea respectivă a unității există moneda națională/valuta străină solicitată în suma respectivă.</p> <p>Astfel, LRV nu acordă dreptul unităților de schimb valutar (inclusiv băncilor licențiate) de a acorda servicii de schimb valutar în numerar cu persoane fizice doar anumitor categorii de clienți.</p>

			<p>băncile licențiate să aibă posibilitate să ofere schimbul valutar în numerar cu persoane fizice doar clienților lor, astfel încât:</p> <p>1.1. Capitolul I, articolul 1 să fie completat cu următoarea noțiune: "h¹) persoane fizice - clienți ai băncii licențiate — persoanele fizice rezidente și nerezidente specificate la art.3 pct.9) lit,a) și pct.10 lit.a) din Legea nr.62-XVI din 21.03.2008, care au cel puțin un cont bancar deschis în cadrul băncii licențiate;"</p> <p>1.2. Capitolul V, articolul 80 să fie completat cu următorul subpunct: "b¹) în cazul băncii licențiate care oferă serviciul de schimb valutar în numerar doar clienților săi - persoane fizice, un aviz în care să fie menționat acest fapt și explicată noțiunea de persoană fizică- client al băncii licențiate;"</p> <p>1.3. Capitolul VI, articolul 82 de completat cu următoarea prevedere: „Aceleași operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice vor fi efectuate de către băncile licențiate pentru clienții săi - persoane fizice, în cazul dacă banca licențiată prestează aceste servicii doar clienților săi-persoane fizice.”</p>	
			<p><u>Nu au obiecții și propuneri:</u></p> <p>1. BC „Victoriabank” SA 2. BC „Energbank” SA</p>	<p><u>Nu au prezentat avize:</u></p> <p>1. BC „Eximbank” SA 2. Asociația Băncilor din Moldova 3. Hotelurile</p>